

Avoimen ammattikorkeakoulun opintopolku
– monta polkua tutkintoon

 AVOINAMK

 ÖPPNAYH

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	3
2. KYSELYN TOTEUTUS	4
3. KYSELYN TULOKSET	5
3.1 Opintopolun käyttö	5
3.2 Polkuopiskelijoiden määrä ja kuvaus	6
3.3 Polkuopintojen markkinointi	7
3.4 Polkuopintojen aloitus ja opintojen eteneminen	8
3.5 Polkuopiskelijoiden haku ja valinta tutkintoon johtavaan koulutukseen	9
Monta hakuvaihtoehtoa	9
Valintakoe ja kiintiöt	10
3.6 Opintopolkuun liittyvät tulevaisuuden suunnitelmat ja kehittäminen	11
4. OPINTOPOLKUMALLI	13
5. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ	14
LIITTEET	15

1. JOHDANTO

Avoim ammattikorkeakoulu -kehittämisverkosto on Opetusministeriön vuosiksi 2007 – 2009 asettama avoimen ammattikorkeakoulun toimintaa kehittävä ja ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä edistävä valtakunnallinen verkosto. Vuonna 2009 verkostossa toimii kolme teemaryhmää: Tunnettavuus ja markkinointi, Opintoryhmä ja Opiskelijapalvelut -teemaryhmä.

Avoimen ammattikorkeakoulun päätehtävä on mahdollistaa yksilön elinikäinen oppiminen ja ammatillinen kasvu. Avoin ammattikorkeakoulu antaa kaikille kansalaisille mahdollisuuden osallistua ammattikorkeakoulutasoiseen koulutukseen iästä ja pohjakoulutuksesta riippumatta, ilman tutkinto-opiskelijan opinto-oikeutta.

Kevään 2009 aikana avoimen ammattikorkeakoulun opintoryhmän tehtävänä oli selvittää polkuopintojen tilanne ammattikorkeakouluille suunnatun kyselyn avulla. Tässä raportissa esitellään kyselyn tulokset ja päätelmät. Raportin tarkoituksena on luoda ajankohtainen kuvaus siitä, miten polkuopintoja käytetään eri ammattikorkeakouluissa ja millaisia tulevaisuuden suunnitelmia niihin liittyy. Tulosten pohjalta muodostettiin malli opintopolusta. Tämän kyselyn tulosten toivotaan palvelevan ammattikorkeakouluja polkuopintojen kehittämisessä.

Raportissa polkuopinnoilla tarkoitetaan opiskelijan avoimessa AMK:ssa suorittamia opintoja, joita hän suorittaa etukäteen ennen tutkinto-opiskelijaksi hakeutumistaan. Polkuopintoja voidaan suorittaa joko erillisissä polkuopintoryhmissä tai integroituna tutkinto-opiskelijoiden ryhmiin. Opintopolku on opiskelijan polkuopintojen kokonaisuus.

2. KYSELYN TOTEUTUS

Kysely toteutettiin keväällä 2009. Kyselylomake laadittiin Avoimen ammattikorkeakoulun verkoston opintoryhmässä (Liite 1). Kyselylomake (Liite 2) koostui kahdesta osiosta. Ensimmäisessä osiossa kartoitettiin polkuopintojen käyttöä ja toisessa sitä, miten vastaajan ammattikorkeakoulussa polkuopintoja sovellettiin ja millaisia tulevaisuuden suunnitelmia opintopolun kehittämiseen liittyi. Pyyntö kyselyyn osallistumisesta lähetettiin valtakunnan verkoston kautta sähköpostilla ammattikorkeakoulujen (26) avoimen AMK:n yhdyshenkilöille.

Kyselylomake oli avoinna Mikkelin ammattikorkeakoulun webropol -ohjelmassa maaliskuusta huhtikuun puoleen väliin. Mikkelin ammattikorkeakoulun avoimen AMK:n vastuulehtori Pia Ahoranta ja suunnittelija Rea Parkkinen työstivät kyselyn analyysin ja tämän raportin. Monivalintavastauksista saatiin tiivistelmät webropol -ohjelman avulla ja kaaviot tehtiin Excel-taulukkolaskentaohjelmalla. Avoimet kysymykset analysoitiin aineistolähtöisesti.

3. KYSELYN TULOKSET

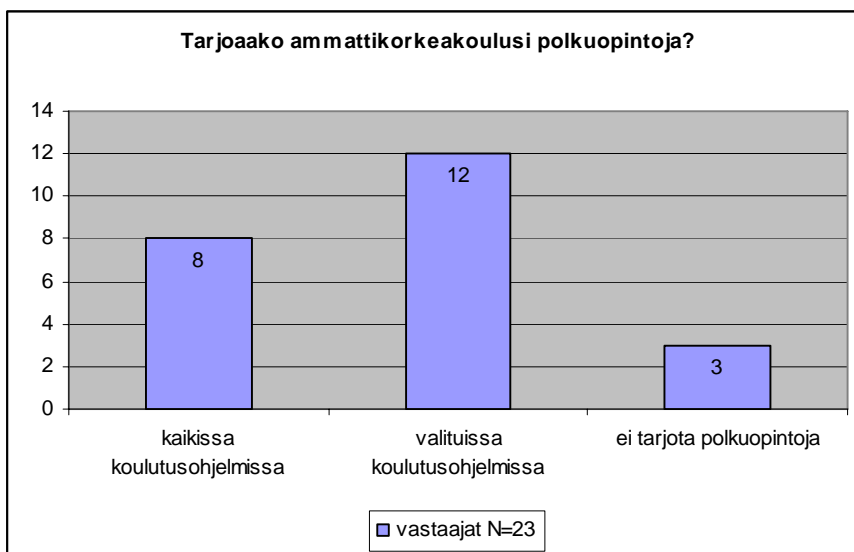
Kysely lähetettiin 26 ammattikorkeakouluun, joista vastasi 23 ammattikorkeakoulua (vastausprosentti 85,2 %). Suurin osa vastaajista oli ammattinimikkeeltään suunnittelijoita ja koulutussuunnittelijoita (12). Vastaajien joukossa oli kaksi koulutuspäällikköä, kaksi avoimen AMK:n koordinaattoria, yksi vararehtori, osastonjohtaja, kehittämisspällikkö, koulutusvastaava, ohjelmavastaava, koulutussihteri ja avoimen AMK:n tiimi.

3.1 Opintopolun käyttö

Suurin osa kyselyyn vastanneista (20/23) ammattikorkeakouluista tarjosi polkuopintoja jossain muodossa. Kahdeksassa ammattikorkeakoulussa oli tarjolla polkuopintomahdollisuus kaikissa koulutusohjelmissa. Kolme vastaajaa ilmoitti, ettei heidän ammattikorkeakouluissaan tarjottu polkuopintoja (Kuvio 1).

Kahdentoista vastaajan mukaan polkuopintoja tarjottiin heillä vain valituissa koulutusohjelmissa. Koulutusohjelmoina mainittiin mm. Degree Programme in International Business, muotoilu, tietojenkäsittely, maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma, metsätalous, fysioterapia, hoitotyö, sosiaali- ja kone- ja tuotantotekniikka, liiketalous, kulttuurituotanto, journalismi, johdon assistentti- ja kielet, hotelli- ja ravintola-alan ja matkailun liikkeenjohto, hotelli- ja ravintola-alan (ruokatuotanto) liikkeenjohto, suomen- ja englanninkieliset koulutusohjelmat, tekniikka ja liikenne, yhteiskuntatieteet, luonnontieteet, luonnonvara- ja ympäristöala.

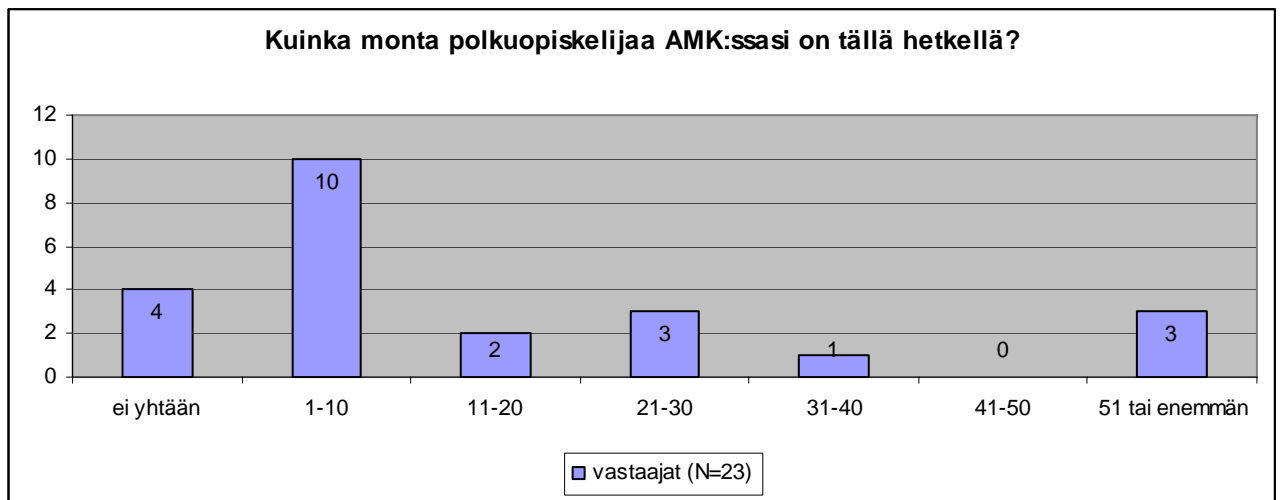
Kahden vastaajan mukaan polkuopinnoille avattavat koulutusohjelmat vaihtelivat vuosittain, toisessa hallituksen ja toisessa koulutusjohtajan päätöksen perusteella.

Kuvio 1. Polkuopintojen tarjoaminen ammattikorkeakouluissa.

3.2 Polkuopiskelijoiden määrä ja kuvaus

Keväällä 2009 puolessa polkuopintoja tarjoavista (10/20) ammattikorkeakouluista oli polkuopiskelijoita 1-10. Neljä vastaajaa ilmoitti, ettei heidän ammattikorkeakoulussaan ollut yhtään polkuopiskelijää. Näistä kaksi ilmoitti aikaisemman kysymyksen kohdalla, että heillä ei tarjota polkuopintoja. Toiset kaksi ammattikorkeakoulua puolestaan tarjoavat, mutta heillä ei ole polkuopiskelijoita. Kysymykseksi jää, kuinka yhdessä ammattikorkeakoulussa on polkuopiskelijoita, vaikka vastaaja ilmoitti aikaisemmin, että heillä ei tarjota polkuopintoja. Kolmessa ammattikorkeakoulussa polkuopiskelijoita oli 51 tai enemmän (Kuvio 2).

Kuvio 2. Polkuopiskelijoiden määrä ammattikorkeakoulussa.

Vastaajien mukaan tyypillinen polkuopiskelija on työssäkäyvä nuorehko aikuinen (”25 – 40 -vuotias nainen”). Hän tavoittelee joko tutkintoa tai oman osaamisensa kehittämistä. Polkuopiskelijan tavoitteena on opiskella yhden lukuvuoden aikana niin paljon opintoja, kun ennättää (keskimäärin 30 op). Joukossa on myös polkuopiskelijoita, jotka lopettavat opintonsa nopeasti tai eivät suorita opintoja lainkaan.

Esille tuli seuraavia syitä lähteä opiskelemaan avoimen AMK:n polulle.

Opiskelija

- oli myöhästynyt yhteishakuprosessista,
- ei ollut tullut valituksi haluamaansa koulutusohjelmaan,
- tarvitsi lisäpisteitä aikuisten yhteishakuun,
- tarvitsi hakukelpoisuuden,
- halusi suorittaa tutkinnon joustavalla tavalla,

- halusi tutustua ammattikorkeakouluopiskeluun,
- halusi edetä urallaan tai
- oli ammatinvaihtaja terveydellisistä syistä.

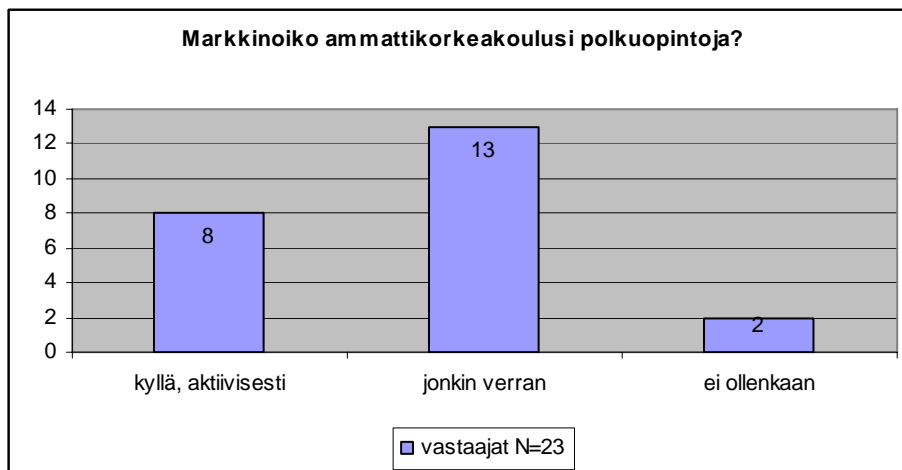
3.3 Polkuopintojen markkinointi

Vastanneista ammattikorkeakouluista (N=23) 13 eli yli puolet markkinoi polkuopintoja jonkin verran, ja kolmasosa kaikista markkinoi opintoja aktiivisesti (Kuvio 3). Ammattikorkeakoulujen omat verkkosivut, erilliset esitteet ja lehti-ilmoittelu olivat yleisimpiä markkinoinnin muotoja. Muina markkinointikanavina mainittiin mm. erilaiset tapahtumat (esim. kauppakeskuksissa), yhteistyöverkostot sekä yhteistyö työvoimatoimiston kanssa.

Yksi vastaaja mainitsi myös, että heillä jaetaan polkuesitteitä valintakokeissa ja niitä postitetaan ei-valittujen kirjeissä. Myös hakuoppaassa kerrotaan polkuopinnoista.

Kaksi vastaajista kertoi, että heidän ammattikorkeakouluissaan polkuopintoja markkinoidaan muun avoimen AMK:n markkinoinnin yhteydessä. Kanavat ovat samat kuin erillistarjonnankin suhteen. Toisen mielestä polkua ei erityisesti mainosteta, koska se on osa harkinnanvaraista valintaa.

Kaksi ammattikorkeakoulua ei markkinoi polkua ollenkaan. Toinen näistä ilmoitti aiemmin, että he eivät tarjoa polkuopintoja.

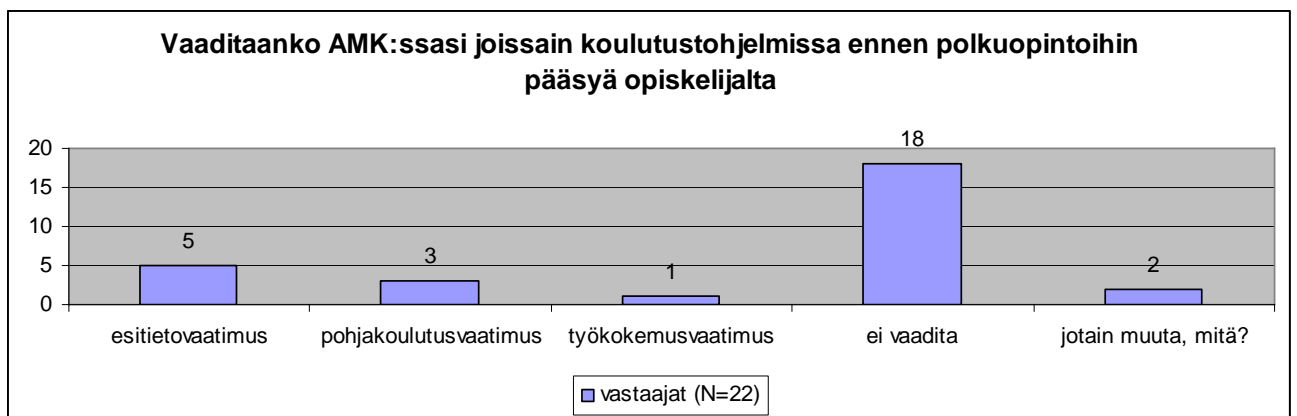
Kuvio 3. Polkuopintojen markkinointi ammattikorkeakoulussa.

3.4 Polkuopintojen aloitus ja opintojen eteneminen

Melkein kaikki vastaajat ilmoittivat, että heidän ammattikorkeakoulussaan ei automaattisesti luvata avoimen AMK:n polkuopiskelijoille tutkintopaikkaa opintosuoritusten perusteella. Kaksi ammattikorkeakoulua (2/22) ilmoitti lupaavansa polkuopiskelijoille tutkintopaikan, jos he suorittavat ammattikorkeakoulun vaatimat opinnot (60 – 90 op).

Kysyttäessä polkuopiskelijoille asetettuja esitietovaatimuksia, vastaajat saivat valita useamman vaihtoehdon. Valtaosa (18/22) vastasi, että heidän ammattikorkeakoulussaan ei vaadita minkäänlaisia esitietovaatimuksia. Näistä neljä kuitenkin ilmoitti vaativansa samanaikaisesti myös jonkun esitietovaatimuksen, koska osassa koulutusohjelmista sellainen voidaan vaatia (Kuvio 4).

Viisi vastaajaa ilmoitti, että he vaativat esitietoja (pohjakoulutus- tai työkokemusvaatimuksia) polkuopintoihin pyrkivältä, esimerkkinä mainittiin sosiaali- ja terveysala.

Kuvio 4. Asetetut esitietovaatimukset ennen polkuopintoja.

Opintojen alussa polkuopiskelijoille tehdään usein henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS), etenkin jos he opiskelevat integroituna tutkinto-opiskelijoiden ryhmässä. Vain kaksi vastaajaa (2/22) ilmoitti, että heillä ei tehdä polkuopiskelijoille henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa. HOPS:n teon yhteydessä opettaja keskusteleo polkuopiskelijan kanssa ja katsoo samalla hänen aikaisempaa osaamistaan ja suorituksiaan. Kyselyn vastaajat ilmoittivat yksimieleisesti, että varsinaisia hyväksilukuja ei avoimessa ammattikorkeakoulussa tehdä. Kuitenkin HOPS- keskustelujen yhteydessä saatetaan antaa polkuopiskelijalle suosituksia opintojaksovalintoihin, jos opiskelijalla on aikaisempia opintoja, joilla voi tutkinrossa korvata kyseisiä opintojaksoja.

Muutammat kyselyyn vastanneet ilmoittivat, että osaamisen tunnustamisen prosessi (AHOT) on heidän ammattikorkeakoulussaan vasta suunnitteluvaiheessa tai tällä hetkellä avoimen ammattikorkeakoulun

puolella käytössä vain joillain opintojaksoilla (esim. ATK). Yleinen näkemys kuitenkin oli, että AHOT:sta ei tehdä avoimessa ammattikorkeakoulussa.

Kaksitoista vastaajaa (12/22) arvioi polkuopiskelijoiden vuosittaisen, keskimääräisen opiskelijakohtaisen opintopistesuorituksen. Arviot vaihtelivat 15 – 90 opintopisteeseen per opiskelija niin, että kuusi vastaajaa ilmoitti opintopistemääräksi 20 – 40, neljä ilmoitti keskimääräisen opintopistesuoritusten olevan yli 40, mutta alle 90, yksi vastaaja ilmoitti 15 opintopistettä ja yksi vastaaja 0 – 90 opintopistettä. Muut vastaajat kertoivat, että koska opintopolku oli niin uusi asia heille, ei heillä ole käytössään arvioita opiskelijan keskimääräisestä opintopistesuorituksesta.

Tällä kyselyllä ei juuri saatu tietoa opiskelijapalautteesta. Polkuopintojen vähyyden vuoksi, harva oli kerännyt virallista palautetta polkuopinnoista. Vastaajilla oli kokemus, että aktiivisimmat opiskelijat ovat olleet hyvin tyytyväisiä opintoihin. Opiskelijat toivovat etenkin opintojaksoja, joita voivat suorittaa itsenäisesti ajasta ja paikasta riippumatta. Lisäksi vastaajat mainitsivat, että polkuopiskelijat pitävät avoimessa AMK:ssa opiskelua erinomaisena ja joustavana mahdollisuutena, koska olivat päässeet aloittamaan opinnot, vaikkei heillä tutkinnon suorittamisoikeutta ollutkaan. Yksi vastaaja kertoi, että polkuopiskelijoille ja opettajille aiheutti hämmennystä se, mitkä kaikki käytänteet (mm. eHOPS, kielitestit ym.) koskettavat myös avoimen opiskelijoita. Vastaajista eräs puolestaan koki, että avoimen eritaustaiset opiskelijat tuovat ryhmiin rikkautta ja hyvän yhteishengen. Ikävänä puolena opiskelijat mainitsevat usein sen, kun eivät saa alennuksia mm. opiskelijaravintoloista.

3.5 Polkuopiskelijoiden haku ja valinta tutkintoon johtavaan koulutukseen

Kyselyssä kysyttiin mitä kautta 60 opintopistettä suorittaneet polkuopiskelijat ohjataan hakemaan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Kysymyksessä pystyi vastaamaan useammalla vaihtoehdolla, koska ammattikorkeakoulussa voi olla samaan aikaan käytössä useita eri väyliä polkuopiskelijan siirtymiseen tutkinto-opiskelijaksi. Tutkintoon johtavaan koulutukseen hakiessa myös polkuopiskelijoiden opintopistemäärän suoritukset ja hakukelpoisuudet vaihtelevat. Lisäksi kyselyssä pyydettiin vastaajaa kuvaamaan oman ammattikorkeakoulun opintopolku ja opintopolulta siirtyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen.

Monta hakuvaihtoehtoa

Kyselylomaketta laadittaessa oli ennako-oletuksena se, että ammattikorkeakoulu voi halutessaan ohjata polkuopiskelijat hakemaan tutkinto-opiskelupaikkaa aikuisten yhteishaussa sekä ”normaalien valintaperusteiden” perusteella (hakukelpoiset hakijat) että avoimen ammattikorkeakoulun suoritteiden

perusteella. Näiden lisäksi ammattikorkeakoulu voi käyttää myös harkinnanvaraisenvalinnan mahdollisuutta (Kuvio 5).

Aikuisten yhteishaussa voi avoimessa ammattikorkeakoulussa suoritettujen opintojen perusteella hakea vähintään 60 opintopistettä koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja suorittaneet. Hakijoilla ei tarvitse olla ammattikorkeakoululaissa määriteltyä hakukelpoisuutta, eikä kahden vuoden työkokemusta. Harkinnanvaraisessa valinnassa voivat hakea ne henkilöt, joilta puuttuu vaadittava pohjakoulutus, työkokemus tai molemmat, mutta joilla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot.

Seitsemässä ammattikorkeakouluista ohjattiin polkuopiskelijat hakeutumaan tutkintoon johtavaan koulutukseen pelkästään avoimen AMK-opintojen perusteella. Viisi vastaajaa kertoi ammattikorkeakoulunsa ohjaavan polkuopiskelijoita hakemaan pelkästään aikuisten yhteishaun ”normaalien valintaperusteiden” perusteella (hakukelpoiset hakijat) tutkinto-opiskelijaksi.

Neljä vastaajaa ilmoitti ohjaavansa polkuopiskelijat hakemaan aikuisten yhteishaun ”normaalien valintaperusteiden” lisäksi avoimen AMK:n opintojen perusteella, jos hakija ei ole hakukelpoinen. Kaksi vastaajaa ilmoitti ohjaavansa polkuopiskelijat hakeutumaan vain harkinnanvaraisen valinnan kautta. Kolme vastaajaa ilmoitti käyttävänsä harkinnanvaraisen valinnan lisäksi aikuisten yhteishaun ”normaalien valintaperusteita”. Kaksi vastaajaa ilmoitti ammattikorkeakoulunsa käyttävän kaikki kolmea hakuvaihtoehtoa.

Näin ollen, keväällä 2009 23 kyselyyn vastanneesta yhteensä 13 ammattikorkeakoulussa polkuopiskelijoita ohjattiin hakemaan avoimen AMK:n opintojen perusteella (60 op) tutkintoon johtavaan koulutukseen.

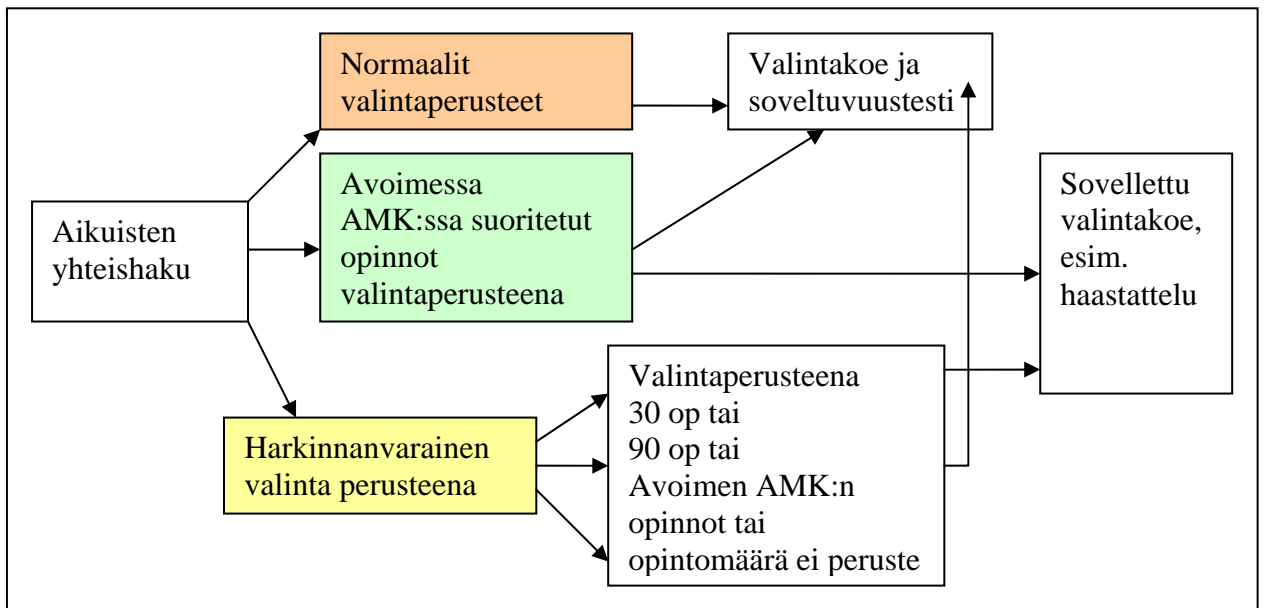
Vastauksista tuli ilmi, että kahdessa ammattikorkeakoulussa oli käytössä ”oma avoimen AMK:n opintopolku”. Näiden ammattikorkeakoulujen polkuopiskelijat ohjattiin harkinnanvaraisen valinnan kautta tutkinto-opiskelijaksi, kun he ovat suorittaneet tietyn opintopistemäärän ammattikorkeakoulun opintoja. Nämä opinnot voivat olla myös sisällöllisesti määriteltyjä. Toinen ammattikorkeakoulu ilmoitti opintopistemääräksi 30 opintopistettä ja toinen 90 opintopistettä, jota tosin oltiin muuttamassa 60 opintopisteeseen.

Valintakoe ja kiintiöt

Kaksitoista vastaajaa ilmoitti polkuopiskelijoiden osallistuvan samoihin valintakokeisiin kuin muutkin hakijat. Neljä ilmoitti polkuopiskelijoiden valinnan tapahtuvan haastattelun kautta, tosin sosiaali- ja terveysalalta edellytetään aiemmin tehtyä soveltuvuustestiä (ts. lähihoitajan tutkinto tai vastaava). Jos

hakijoita on opintopolulta enemmän kuin voidaan ottaa, pisteytetään yhdessä ammattikorkeakoulussa hakijat opintomenestyksen ja suoritettujen opintopisteiden määrän mukaan.

Yksi vastaajista kertoi, että heidän ammattikorkeakoulussaan on määriteltynä kiintiö, mikä takaa, että 30 % hakijoista saa olla valittu avoimen opintopolun tai harkinnanvaraisen haun kautta. Yhdeksän vastaajaa kertoi, että heillä ei ole polkuopiskelijoille kiintiötä.

Kuvio 5. Polkuopiskelijoiden valintavaihtoehdot aikuisten yhteishaussa.

3.6 Opintopolkuun liittyvät tulevaisuuden suunnitelmat ja kehittäminen

Kysyttäessä vastaajan ammattikorkeakoulun polkuopintoihin liittyviä tulevaisuudensuunnitelmia, ne olivat yleensä erittäin myönteisiä. Vain kolme vastaajaa (N=20) kertoi ”seuraavansa tilannetta” polkuopintojen osalta, mutta muut vastaajat ilmoittivat suunnittelevansa opintopolun kehittämistä ja laajentamista ammattikorkeakoulussaan. Vastaajat kertoivat, että tavoitteena oli ottaa opintopolku käyttöön entistä useammassa tai jopa kaikissa koulutusohjelmissä. Tavoitteeksi ilmoitettiin myös polkuopiskelijoiden määrän kasvu.

Useat vastaajat kertoivat, että he tulevat käyttämään polkuopiskelijoiden tutkintoon johtavaan koulutuksen haussa "avoimen ammattikorkeakoulun opinnot" hakuryhmää, koska opiskelijan kannalta on joustavaa siirtyä tutkinto-opiskelijaksi avoimen AMK:n opintojen perusteella. Esitettiin, että aloilla, joilla on valintakoe käytössä, tulisi 60 op suorittaneille olla "kevennetty" valintakoe, esim. haastattelu.

Kolme vastaajaa kertoi suunnittelevansa isompien opintokokonaisuuksien tai opintopakettien kehittämistä

polkuopiskelijoille. Yhden vastaajan mukaan opintopakettien suunnittelussa on tarkoitus tehdä yhteistyötä maakuntakorkeakoulun kanssa. Opintojen kehittämisen taustalla on ajatus tarjota sellaisia opintokokonaisuuksia, joiden aikataulut sopisivat työssäkäyville opiskelijoille.

Useat vastaajat mainitsivat sekä sisäisen että ulkoisen tehokkaan tiedottamisen ja markkinoinnin tulevaisuuden suunnitelmaksi.

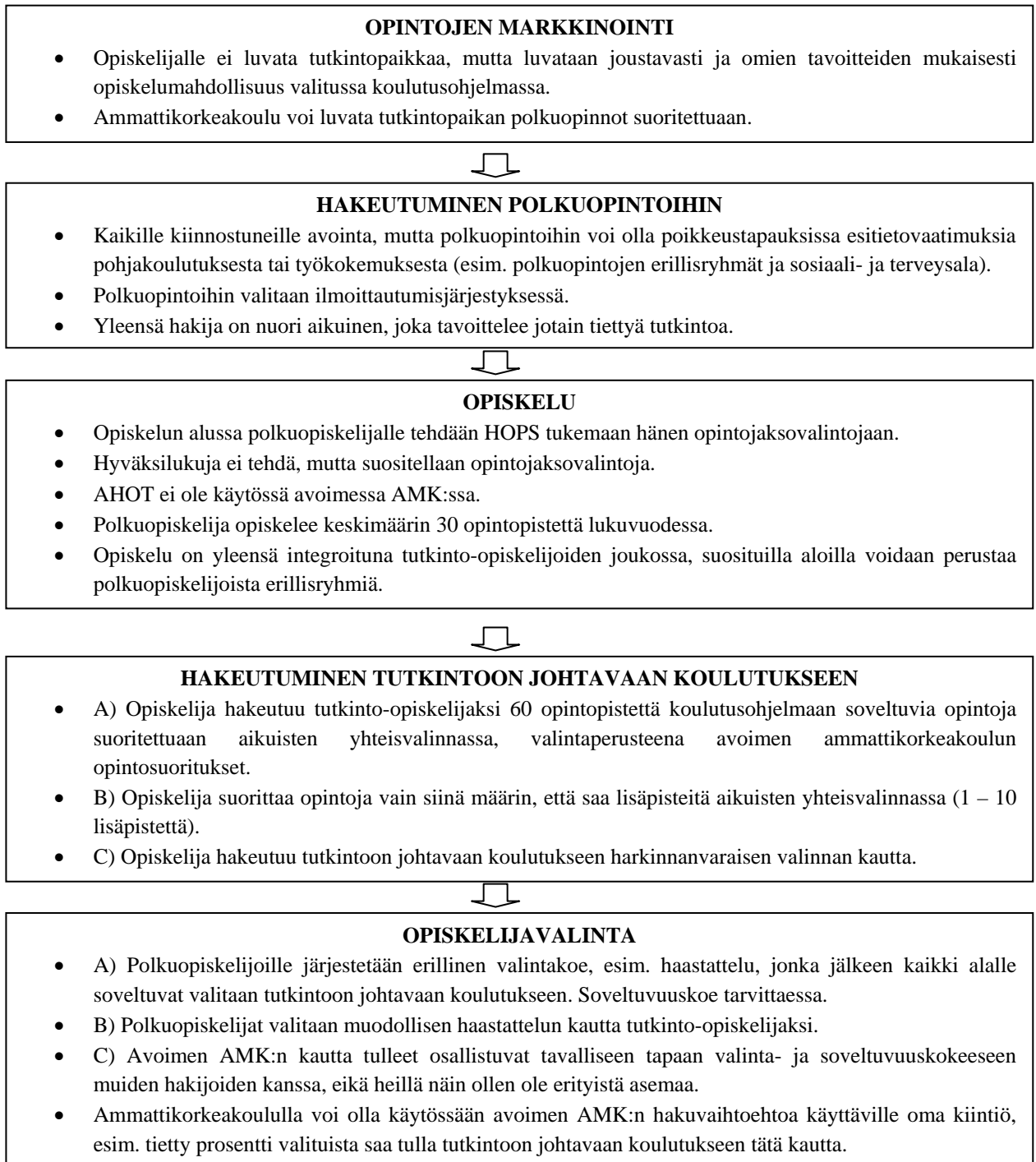
Koska useassa ammattikorkeakoulussa polkuopinnot ovat vielä kehitysvaiheessa ja monet asiat muuttuvat ja hakevat vielä muotoaan, vastaajat kaipasivat yleisiä ohjeistuksia/suosituksia aiheesta ja jonkinlaista yhtenäistä käytäntöä sekä yhteistä markkinointimateriaalia, jota kaikki ammattikorkeakoulut voisivat hyödyntää. Vastaajat toivat esille myös sen, että avoimen ammattikorkeakoulun termistö on vielä kirjavaa, polkuopiskelija tai polkuopinnot ymmärretään eri tavoin eri ammattikorkeakoulussa.

Vastaajista (4/15) neljä toi esille erillisrahoituksen pois jäämisen. He olivat huolissaan siitä, miten avoimen ammattikorkeakoulun erillisrahoituksen jääminen pois vaikuttaa polkuopintojen erillisryhmiin ja polkuopiskelijoiden vaatimaan ohjausresurssiin.

Vastaajista jotkut olivat kokeneet, että polkuopintojen kautta tutkinto-opiskelijaksi hakevalla on realistinen käsitys opiskelusta. Opiskelija on jo ”perehdytetty opintoihin” ja hän on kenties motivoituneempi ja sitoutuneempi suorittamaan tutkinnon kuin muuta tietä tulleet tutkinto-opiskelijat.

4. OPINTOPOLKUMALLI

Tässä kappaleessa kuvataan kyselyn pohjalta laadittu opintopolkumalli (Kuvio 6). Opintopolkumalli on tiivistelmä kyselyn aineistosta eikä sellaisenaan toimi missään ammattikorkeakoulussa. Opintopolkumallissa kuvataan polkuopintojen koko prosessi alkaen markkinoinnista aina tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumiseen asti. Malli sisältää vaihtoehtoisia toimintatapoja opintopolun eri vaiheissa.

Kuvio 6. Opintopolkumalli.

5. JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

Polkuopinnot koetaan tärkeinä ja kehittämisen arvoisina.

Opintopolun uutuudesta johtuen moni käytäntö näyttäytyi kyselyn mukaan epäselvältä. Polkuopiskelijoiden siirtyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen oli kirjavaa. Tuloksien perusteella voidaan todeta, että 60 opintopistettä suorittaneita polkuopiskelijoita on vielä kovin vähän ja vakiintuneita käytänteitä ei näin ollen ole luotu.

Koska vastaajat ymmärsivät kysymykset ja termit eri tavoin, tuntuivat vastaukset välillä varsin ristiriitaisilta. Tämä teki tulosten analysoinnista haastavaa. Polkuopiskelijat näyttävät usein täyttävän jo ennestään valintojen pääsyvaatimukset eikä heidän tarvitse suorittaa 60 opintopistettä voidakseen hakea tutkinto-opiskelijaksi. Tästä syystä moni hakeutuu opiskelijaksi ”normaalien valintaperusteiden” perusteella eikä koko opintopolkua ole välttämättä käytännössä kuljettu alusta loppuun.

Tutkimukseen osallistujat kaipasivat yhtenäisiä toimintatapoja, yhtenäistä markkinointimateriaalia ja verkoston antamia suosituksia. Avoimen ammattikorkeakoulun verkoston teemaryhmät voisivat työstää suosituksen opintopolkuun liittyvistä asioista sekä markkinointimateriaalista verkoston käyttöön.

Yhtenäistä mallia siitä, millainen opintopolun tulee olla, on mahdoton tehdä, koska ammattikorkeakoulujen toiminta ja painopisteet eroavat toisistaan. Polkuopintojen kehittämiseen vaikuttanee myös avoimen AMK:n erillisrahoituksen pois jääminen. Ammattikorkeakouluille polkuopinnot ovat kuitenkin tärkeitä väyliä motivoituneiden opiskelijoiden saamiseksi koulutusohjelmiin. Polkuopintojen kautta tutkinto-opiskelijaksi hakeva henkilö on jo perehtynyt ammattikorkeakoulutasoisiin opintoihin ja tutustunut opiskeltavaan alaan.

**Avoimen ammattikorkeakoulun verkosto
OPINTORYHMÄ**

Pia Ahoranta, Mikkelin AMK

Maarit Korva, Jyväskylän AMK

Johanna Laari-Monola, Etelä-Karjalan AMK

Heli Liikanen, Humak

Tuija Lindberg, Kymeen AMK

Sari Lohikoski, SAMK

Annina Laakso, Turun AMK

Mervi Lätti, Pohjois-Karjalan AMK

Jenni Meriläinen, Lahden AMK

Niko Peltokangas, Oulun AMK

Anna-Lisa Rosengren Svenska YH

**AVOIMEN AMMATTIKORKEAKOULUN VERKOSTO,
OPINTORYHMÄ**

Kysely ammattikorkeakouluille opintopolun käytöstä

Taustatiedot: AMK, vastauspäivämäärä

Ohjeistus: 1 vastaaja / ammattikorkeakoulu

Johdanto

Tähän kyselyyn toivotaan vastaajiksi ammattikorkeakoulujen avoimen amk yhdyshenkilöitä. Kyselyn tavoitteena on saada kuvaus siitä, miten polkuopintoja tällä hetkellä käytetään ammattikorkeakouluissa ja millaisia tulevaisuuden suunnitelmia liittyy polkuopintoihin. Tuloksista pyritään löytämään toimivia ja hyviä käytäntöjä ammattikorkeakoulujen käyttöön. Tuloksista nostetaan esille eri tapoja toteuttaa opintopolkua. Kysely toteutetaan webropolissa maaliskuun aikana ja tulokset julkaistaan avoimen AMK:n valtakunnan verkoston kautta syksyllä 2009. Ammattikorkeakoulut voivat hyödyntää tuloksia omassa avoimen AMK:n kehittämistyössään.

Kysely koostuu kahdesta osiosta (I ja II). Ensimmäisessä osiossa kartoitamme viiden lyhyen kysymyksen avulla polkuopintojen käyttöä. Toisessa osiossa toivomme kolmen kysymyksen kautta tarkempaa kuvausta siitä, miten vastaajan ammattikorkeakoulussa polkuopintoja sovelletaan ja millaisia tulevaisuuden suunnitelmia opintopolun kehittämiseen liittyy.

Tässä kyselyssä polkuopinnoilla tarkoitetaan opiskelijan avoimessa AMK:ssa suorittamia opintoja, joita hän suorittaa etukäteen ennen tutkinto-opiskelijaksi hakeutumistaan. Polkuopintoja voidaan suorittaa joko erillisissä polkuopintoryhmissä tai integroituna tutkinto-opiskelijoiden ryhmiin. Opintopolku on opiskelijan polkuopintojen kokonaisuus.

I Polkuopintojen käyttö ammattikorkeakoulussasi

Tarjoaako ammattikorkeakoulusi polkuopintoja? (katso määritelmä kyselyn ”johdanto” kohdasta)

kaikissa koulutusohjelmissa

ei tarjota polkuopintoja

valituissa koulutusohjelmissa → luettele koulutusohjelmat

Markkinoiko ammattikorkeakoulusi polkuopintoja?

kyllä, aktiivisesti → millä tavoin?

jonkin verran

ei ollenkaan

Ohjataanko ammattikorkeakoulussa vähintään 60 op suorittaneet polkuopiskelijat hakeutumaan tutkintoon johtavaan koulutukseen

→ avoimen AMK:n opintojen perusteella

(Lähde: Aikuisten AMK – tutkintoon johtava ja ylempään amk- tutkintoon johtava koulutus vuonna 2009/ valintaperustesuositus, katso alaviite)

harkinnanvaraisen valinnan kautta

(Lähde: Aikuisten AMK – tutkintoon johtava ja ylempään amk- tutkintoon johtava koulutus vuonna 2009/ valintaperustesuositus, katso alaviite)

”normaalin” yhteishaun kautta

Alaviitteeksi seuraavaa:

Avoimen ammattikorkeakoulun opinnot

Tässä ryhmässä voivat hakea avoimessa ammattikorkeakoulussa vähintään 60 opintopistettä koulutusohjelmaan soveltuvia opintoja suorittaneet. Hakijoilla ei tarvitse olla ammattikorkeakoululaissa määriteltyä hakukelpoisuutta eikä kahden vuoden työkokemusta. Valinta tehdään valintakokeen perusteella. Valintakoe voi olla esimerkiksi haastattelu tai soveltuvuusarviointi. Jos suoritukset ovat jostain muusta ammattikorkeakoulusta kuin siitä, johon ollaan hakemassa, hakijan on toimitettava opintosuoritusote viimeistään 8.5.2009 klo 16.15 (16.10.2008 klo 16.15) kaikkien hakutoiveiden ammattikorkeakouluihin.

Harkinnanvarainen valinta

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi hakea henkilö, jolta puuttuu vaadittava pohjakoulutus tai työkokemus tai molemmat, mutta jolla ammattikorkeakoulu katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot. Harkinnanvaraisessa valinnassa hakevien on toimitettava viimeistään 8.5.2009 klo 16.15 (16.10.2008 klo 16.15) kopio todistuksista, joihin haluaa vedota, kaikkien hakutoiveiden ammattikorkeakouluihin.

Kuinka monta polkuopiskelijää ammattikorkeakoulussasi on tällä hetkellä?

ei yhtään

10

11- 20

21-30

31-40

41-50

51 tai enemmän

Vaaditaanko ammattikorkeakoulussasi joissain koulutusohjelmissa ennen polkuopintoihin pääsyä opiskelijalta

esitietovaatimus?

pohjakoulutusvaatimus?

työkokemusvaatimus?

ei vaadita?

jotain muuta → mitä?

II Polkuopintojen kuvaus ja tulevaisuuden suunnitelmat

Kuvaile ammattikorkeakoulusi opintopolku ja sen toiminta

Halutessasi voit käyttää hyödyksesi seuraavia kysymyksiä:

Typillinen polkuopiskelija ja millaisia tavoitteita opiskelijoilla on?

Annetaanko polkuopiskelijalle lupaus tutkintopaikasta hänen tullessa opintopolulle?

Tehdäänkö heille HOPS ja tehdäänkö polkuopiskelijoille avoimen AMK:ssa hyväksi lukuja tai osaamisen tunnistamista?

Keskimääräinen opintopistemäärä / polkuopiskelija / vuosi.

Opiskelijoiden kokemuksia polkuopinnoista.

Onko opintopolun hakuperusteena käytössä 60 op vai jokin muu opintopistemäärä?

g) Onko polkuopiskelijoille aloituspaikkakiintiöitä yhteisvalinnassa?

h) Polkuopiskelijoiden haku tutkintoon johtavaan koulutukseen, miten ja millä perusteella valinta tapahtuu, käytetäänkö valintakoetta?

Valintakokeen muoto / AMK / koulutusohjelma.

Mitä polkuopintoihin liittyviä tulevaisuudensuunnitelmia on ammattikorkeakoulussasi?

Onko jotain muuta, mitä haluaisit kertoa polkuopinnoista ja niiden kehittämisestä?

